

ЗВІТ
наукового фахового відділення ментального здоров'я
ГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»
за 7 років (2017-2024 рр.)

Академіки наукового фахового відділення ментального здоров'я в своїй науковій, навчально-методичній, організаційній та громадській діяльності протягом звітного періоду керувались рішеннями річних Загальних зборів і Президії Академії.

Станом на 2024 рік у складі відділення нараховується 31 дійсний член Академії та 14 почесних членів ГО «НАН ВО України».

Члени відділення проводили наукові дослідження в галузях клінічної і соціальної психіатрії, наркології, психотерапії, медичної психології. Ними здійснювалась оптимізація існуючих методів психофармакотерапії та психотерапії, розробка нових організаційних форм надання спеціалізованої допомоги пацієнтам з психічними та поведінковими розладами, адаптація новітніх психотерапевтичних, психоосвітніх та психоаналітичних технік.

Під керівництвом академіків, що входять до складу відділення, у звітному періоді у рамках виконання науково-дослідних робіт: розроблено та апробовано психоосвітні програми в комплексному лікуванні психічно хворих.

Проаналізовано спадкові і соціально-стресові фактори в генезі та розвитку рекурентних депресій, а також фактори прогнозу формування, перебігу та виходу депресивних розладів з метою розробки ефективних засобів терапії та реабілітації.

У рамках НДР механізми формування постстресових розладів у комбатантів та цивільних осіб, що пережили бойові дії та розробки оптимальної моделі медико-психологічної реабілітації хворих досліджено стан психічного здоров'я у внутрішньо переміщених осіб (ВПО); розроблено комплексну програму лікування та реабілітації ВПО з постстресовими

розладами; створена та апробована система раннього виявлення, корекції та профілактики коморбідних психічних розладів у ВПО при соматичній патології; вивчено особливості формування непсихотичних психічних розладів в учасників бойових дій, які одержали поранення та створено модель їх комплексної терапії та реабілітації хворих.

Визначено адаптогенні та патогенні ефекти алкоголю в умовах війни і розроблено заходи мінімізації шкідливих наслідків його вживання; встановлено вплив залежних від алкоголю осіб на їхнє мікросоціальне оточення та розроблено програми профілактики зазначених наслідків.

Створено модель формування станів дезадаптації здобувачів вищої освіти та лікарів-інтернів до професійної діяльності, розроблено систему психотерапевтичної корекції та психопрофілактичної підтримки в період професійної підготовки фахівця.

Проведено аналіз механізмів формування суїцидальної поведінки у онкологічних хворих; розроблено персоніфіковану систему їх психопрофілактики та комплексну систему медико-психологічної допомоги родинам з онкологічно хворою дитиною.

Запропоновано діагностичний комплекс виявлення першого епізоду біполярного афективного розладу та програму раннього втручання при даній патології.

Вивчено предиктори та механізми формування суїцидальної поведінки у пацієнтів із різними варіантами деменцій, розроблено диференційно-діагностичні критерії та комплексну програму персоніфікованої психосоціальної реабілітації хворих з галюцинаторно-параноїдними розладами при деменціях різного генезу і стадії розвитку з цією патологією.

Представлено концепцію формування і розвитку пограничних психічних розладів у моряків далекого плавання як підґрунтя персоніфікованого підходу до їх діагностики, терапії і превенції.

Розроблено холістичну здоров'я-центровану модель модифікації життєвого стилю і медико-психологічного супроводу хворих на гострі

цереброваскулярні захворювання та комплексну систему психотерапевтичної трансформації актуальних особистісних життєвих стратегій хворих на хронічні неінфекційні захворювання.

Створено диференційовану систему заходів надання спеціалізованої психологічної, психіатричної та психотерапевтичної допомоги постраждалим внаслідок техногенних аварій, катастроф та терористичних актів.

Академіками відділення опубліковано понад 300 друкованих наукових праць, отримано 37 патентів України, видано 22 монографії.

Членами відділення з перших днів повномасштабного вторгнення організовано центри медико-психологічної та психотерапевтичної допомоги постраждалим внаслідок російської агресії, які активно займаються волонтерською діяльністю як у медичному, так і соціальному напрямках.

Академіки Кожина Г.М., Васильєва Г.Ю., Осуховська О.С., Табачников С.І., Чабан О.С. взяли активну участь у проведенні заходів безперервного професійного розвитку (круглих столів, майстер-класів, семінарів тощо) для працівників сфери охорони здоров'я по лінії Інституту освіти дорослих ГО «НАН ВО України».

Академік-секретар

Кожина Г.М.

